

Vyhodnocení stavu Jednotky sboru dobrovolných hasičů v obci Žeravice

Klára Lupačová

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Klára Lupačová**
Osobní číslo: **L14217**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Vyhodnocení stavu Jednotky sboru dobrovolných hasičů v obci Žeravice**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretickou část týkající se vyhodnocení stavu JSDH.
2. Popište současný stav JSDH Žeravice, identifikujte nejvýznamnější rizika a u vybraných vypracujte analýzu.
3. Vypracujte návrhy na opatření ke snížení rizik.
4. Zhodnoťte přínos navržených opatření.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Vydání první. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. 323 stran. ISBN 978-80-86466-62-0.

[2] PAČAIOVÁ, Hana, Juraj SINAY a Juraj GATZ. Bezpečnosť a riziká technických systémov. 1. Košice: Strojnícka fakulta Katedra bezpečnosti a kvality produkcie, 2009. ISBN 978-80-553-0180-8.

[3] ŠEFČÍK, Vladimír. Analýza rizik. První. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009. ISBN 978-80-7318-696-8.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jan Strohmandl, Ph.D.

Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce:

3. února 2017

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. května 2017

V Uherském Hradišti dne 10. února 2017

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se bakalářská práce skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti 2. 5. 2014

.....
podpis studenta

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, jíž se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výtisk práce k uchování ministerstvu.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výtěžku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výtěžku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato práce je zaměřena na vyhodnocení stavu jednotky sboru dobrovolných hasičů obce Žeravice.

V teoretické části je popsána legislativa vztahující se k danému tématu, jednotky požární ochrany a ochrany obyvatelstva. Dále jsou popsány metody analýzy rizik.

V praktické části je popsána činnost jednotky obce Žeravice, její předurčenost a vyhodnocení stavu. V praktické části je také provedena metoda What - If, která posuzuje možná rizika ohrožující akceschopnost jednotky a SWOT analýza, která vyhodnocuje připravenost jednotky na úseku ochrany obyvatelstva. Z výsledků analýz bylo vytvořeno návrhové opatření na zlepšení stavu.

Klíčová slova: jednotka sboru dobrovolných hasičů, hasičský záchranný sbor, ochrana obyvatelstva, integrovaný záchranný systém, analýza rizik

ABSTRACT

The objective of this thesis is to evaluate the volunteer fire department of the village of Žeravice.

Firstly, the theoretical part of the thesis describes laws and regulations regarding the fire departments and civil protection. Also, it summarises the risk analysis methods.

The practical part of this paper focuses on activity, goals and the current state analysis of the Žeravice volunteer fire department. Using the What – If method, it also assesses possible risks threatening the readiness and ability of the unit. Moreover, the practical part contains a SWOT analysis concerning the civil protection readiness of the given department. Based on the analyses, a set of recommendations to improve the current state and readiness of the Žeravice unit was created.

Keywords: volunteer fire department, fire department, civil protection, integrated emergency service

PODĚKOVÁNÍ

Hlavní poděkování patří Ing. Janu Strohmandlovi, Ph.D., který mě vedl při zpracování této bakalářské práce, za vstřícný, trpělivý a ochotný přístup, který zachovával po celou dobu zpracovávání práce. Dále bych chtěla poděkovat mé rodině, která mi studium umožnila a všem ostatním, kteří mi byli jakkoliv nápomocni.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 VYMEZENÍ POJMŮ	11
1.1 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ	11
1.2 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR.....	11
1.3 OCHRANA OBYVATELSTVA	11
1.4 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM.....	11
2 LEGISLATIVA VZTAHUJÍCÍ SE K DANNÉ PROBLEMATICE	12
2.1 ZÁKON Č. 133/1985 SB. <i>POVINNOST ZŘIZOVAT JEDNOTKU POŽÁRNÍ OCHRANY V OBCI</i>	12
2.2 ZÁKON Č. 239/2000 SB. <i>O INTEGROVANÉM ZÁCHRANNÉM SYSTÉMU A ZMĚNĚ NĚKTERÝCH ZÁKONŮ, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ</i>	13
2.3 ZÁKON Č. 240/2000 SB. <i>O KRIZOVÉM ŘÍZENÍ A O ZMĚNĚ NĚKTERÝCH ZÁKONŮ (KRIZOVÝ ZÁKON)</i>	14
2.4 VYHLÁŠKA Č. 380/2002 SB. <i>K PŘÍPRAVĚ A PROVÁDĚNÍ ÚKOLŮ OCHRANY OBYVATELSTVA</i>	14
2.5 VYHLÁŠKA Č. 247/2001 SB. <i>O ORGANIZACI A ČINNOSTI JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY</i>	14
3 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY A OCHRANA OBYVATELSTVA	15
3.1 JEDNOTKA POŽÁRNÍ OCHRANY II/1	15
3.2 JEDNOTKA POŽÁRNÍ OCHRANY II/2	16
3.3 JEDNOTKA POŽÁRNÍ OCHRANY III/1	17
3.4 JEDNOTKA POŽÁRNÍ OCHRANY III/2	18
3.5 JEDNOTKA POŽÁRNÍ OCHRANY V	19
3.6 DRUHY PŘEDURČENOSTI JEDNOTEK SBORŮ DOBROVOLNÝCH HASIČŮ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE.....	20
3.7 PŘEDURČENOST JEDNOTKY SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ V OBLASTI OCHRANY OBYVATELSTVA	22
3.8 DOPORUČENÉ VĚCNÉ PROSTŘEDKY POŽÁRNÍ OCHRANY PRO JEDNOTKU SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ S PŘEDURČENOSTÍ NA OCHRANU OBYVATELSTVA.....	23
4 METODY ANALÝZY RIZIK	25
4.1 METODY VYUŽITÉ V PRAKTICKÉ ČÁSTI	25
4.2 DALŠÍ DRUHY METOD	26
CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY	28
II PRAKTICKÁ ČÁST	29
5 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ ŽERAVICE	30

5.1	PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ A VYBAVENÍ OSOBNÍMI OCHRANÝMI PROSTŘEDKY.....	31
5.2	ODBORNÁ PŘÍPRAVA	32
5.3	ČINNOST NA ŽÁDOST STAROSTY OBCE ŽERAVICE.....	35
5.4	ČINNOST PRO OBČANY	36
5.5	ZÁSAHOVÁ ČINNOST	36
5.5.1	Posouzení rizik ohrožující akceschopnost jednotky pomocí metody What If	38
5.6	PŘEDURČENOST NA ÚSEKU OCHRANY OBYVATELSTVA	40
5.6.1	Reálný stav vybavení na ochranu obyvatelstva	41
5.6.2	Popis reálného využití jednotky předurčené na úseku ochrany obyvatelstva – požár lesa Javorník.....	41
5.6.3	Hodnocení připravenosti jednotky k plnění úkolů ochrany obyvatelstva.....	43
5.6.4	SWOT analýza stavu připravenosti jednotky na úseku ochrany obyvatelstva.....	46
5.7	ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU	47
6	NÁVRH NA ZLEPŠENÍ STAVU	50
	ZÁVĚR	52
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	54
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	56
	SEZNAM OBRÁZKŮ	57
	SEZNAM TABULEK.....	58
	SEZNAM PŘÍLOH.....	59

ÚVOD

Téma vyhodnocení stavu Jednotky sboru dobrovolných hasičů v obci Žeravice jsem si vybrala zejména proto, že výstup práce bude reálný a bude sloužit k možnému zlepšení stavu Jednotky. Ke členům jednotky mám velmi blízko, i přes to bude k hodnocení použit nezávislý přístup.

Bakalářská práce je členěna na teoretickou a praktickou část. V první kapitole teoretické části rozeberu základní pojmy, které se týkají daného tématu. V další části se věnuji právním aspektům, které vymezují legislativní rámec a tvoří nezbytnou část bakalářské práce. Dále se věnuji tématu kategorii jednotek požární ochrany a jednotlivým druhům předurčenosti. Detailně se zde zabývám předurčeností jednotky na úseku ochrany obyvatelstva. Větší pozornost je kladena na druhy metod analýz rizik. Metod analýz rizik je celá řada, a proto úvodem této kapitoly stručně rozeberu a popíšu jen některé z nich. Závěrem teoretické části bude popis vybraných metod pro zpracování bakalářské práce, pomocí kterých budu analyzovat možná hrozící rizika v praktické části bakalářské práce.

V praktické části se budu na několika prvních stranách věnovat charakteristice jednotky sboru dobrovolných hasičů obce Žeravice, kdy popíši personální obsazení jednotky, její vybavení a odbornou přípravu, kterou si členové jednotky prošli za rok 2016. Následně shrnu činnost za rok 2016, a to jak činnost v oblasti na žádost obce, pro občany a také zásahu. Dále v této části bakalářské práce nastíním předurčenost jednotky na úseku ochrany obyvatelstva a popíši reálné využití při požáru lesa v obci Javorník. Velmi významnou částí bude samotná identifikace rizik, která hrozí akceschopnosti jednotky a stavu připravenosti na úseku ochrany obyvatelstva. Analýzu provedu dvěma metodami, a to metodou What – If „Co se stane, když“ a metodou SWOT analýza. Závěrem navrhu řešení na snížení možných rizik a navrhu možná opatření pro zlepšení jednotky.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ POJMŮ

V první kapitole se seznámíme se základními pojmy, které úzce souvisí s vyhodnocením stavu jednotky sboru dobrovolných hasičů (dále jen JSDH) a to konkrétně s pojmem jednotka sboru dobrovolných hasičů, hasičský záchranný sbor, ochrana obyvatelstva a integrovaný záchranný systém.

1.1 Jednotka sboru dobrovolných hasičů

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce je zřizována dle zákona, je tvořena hasiči, kteří službu v jednotce vykonávají buď dobrovolně, na základě pracovně právního vztahu s obcí. Činnost v jednotce při provádění zásahů se považuje za provádění občanské povinnosti. Kategorie či předurčenost jednotky vychází z nařízení hasičského záchranného sboru (dále jen HZS) kraje, případně z platné legislativy.

1.2 Hasičský záchranný sbor

Jednotky HZS jsou zřizovány jako jednotky hasičského záchranného sboru kraje, jednotka generálního ředitelství nebo jednotka záchranného útvaru hasičského záchranného sboru a jednotka hasičského útvaru ochrany Pražského hradu, které jsou složeny z příslušníků hasičského záchranného sboru.

1.3 Ochrana obyvatelstva

„Ochrana obyvatelstva představuje plnění úkolů v oblasti plánování, organizování a výkonu činností za účelem předcházení vzniku, zajištění připravenosti na mimořádné události a krizové stavy a jejich řešení; ochranou obyvatelstva je dále plnění úkolů civilní obrany. Jedná se tedy o plnění úkolů v souvislosti s ochranou života, zdraví, majetku a životního prostředí při mimořádných událostech a krizových situacích jak nevojenského, tak vojenského charakteru.“ [1]

1.4 Integrovaný záchranný systém

„Integrovaný záchranný systém je efektivní systém vazeb, pravidel spolupráce a koordinace záchranných a bezpečnostních složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při společném provádění záchranných a likvidačních prací a přípravě na mimořádné události. Tak aby stručně řečeno „nikdo nebyl opomenut, kdo pomoci může a vzájemně si nikdo z nich nepřekážel“.“ [2]

2 LEGISLATIVA VZTAHUJÍCÍ SE K DANNÉ PROBLEMATICE

Zákony a vyhlášky, kterými se řídí veškeré složky integrovaného záchranného systému (dále jen IZS) při výkonu služby.

2.1 Zákon č. 133/1985 SB. *povinnost zřizovat jednotku požární ochrany v Obci*

Obec má povinnost zřídit a spravovat jednotku sboru dobrovolných hasičů obce. Velitele jednotky, po prohlášení kladného stanoviska hasičského záchranného sboru kraje k jeho způsobilosti zastávat funkci velitele, jmenuje a odvolává starosta obce, který přitom přihlíží k návrhu občanského sdružení působícího na úseku požární ochrany. Právnícké osoby nebo podnikající fyzické osoby, které určí hasičský záchranný sbor kraje, mohou místo jednotky hasičského záchranného sboru podniku zřídit jednotku sboru dobrovolných hasičů podniku. Hasičský záchranný sbor kraje vychází z výsledků zhodnoceného požárního nebezpečí nebo dokumentace zdolávání požárů. Vykonávat funkci velitele jmenují a odvolávají právnícké osoby nebo podnikající fyzické osoby po vyjádření hasičského záchranného sboru kraje. Vybavení a počet členů jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku stanoví na základě výsledků zhodnoceného požárního nebezpečí nebo dokumentace zdolávání požárů hasičský záchranný sbor kraje.

Ke zkvalitnění činnosti a zvýšení akceschopnosti jednotky sboru dobrovolných hasičů obce nebo jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku se mohou do těchto jednotek zařadit i osoby vykonávající tuto službu jako svoje zaměstnání. Po projednání s hasičským záchranným sborem kraje o tomto opatření může rozhodnout obec, právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba. Se souhlasem hasičského záchranného sboru kraje může obec, právnícké osoby a podnikající fyzické osoby zrušit dobrovolnou jednotku požární ochrany. [3]

Jednotka požární ochrany plní několik základních úkolů:

- provádí požární zásahy podle předepsané dokumentace požární ochrany nebo při nasazování prostředků a sil,
- provádí záchranné práce při mimořádných událostech a živelných pohromách,
- podává ihned zprávy o svém výjezdu k události a o provedení zásahu územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje.

Výkonem služby příslušníků, zaměstnanců podniků a členů zařazených v jednotkách požární ochrany se podle zákona rozumí veškerá činnost směřující k zamezení vzniku požárů a jejich zdolávání, snižování mimořádných událostí a následků živelních pohrom včetně zvyšování akceschopnosti jednotky požární ochrany. Výkon služby se dělí na operační a organizační řízení. Operačním řízením se rozumí činnost od přijetí zprávy o potřebě vyvolávající nasazení sil a prostředků požární ochrany, provedení požárního zásahu a záchranných prací při mimořádných událostech a živelních pohromách, do návratu sil a prostředků požární ochrany na základnu. Organizačním řízením je myšlena činnost k dosažení stálé organizační, technické a odborné způsobilosti sil a prostředků požární ochrany k plnění úkolů jednotek požární ochrany. Při zdolávání požáru jednotky požární ochrany spolupracují s Policií České republiky a dalšími orgány podle zvláštních předpisů. Jednotky požární ochrany vykonávají úkoly na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatel.

Prováděcí vyhláška stanoví:

- způsob řízení v jednotkách požární ochrany,
- náležitosti akceschopnosti jednotek požární ochrany,
- právo přednostního velení a činnosti velitelů, příslušníků, zaměstnanců podniku a členů dobrovolných jednotek požární ochrany při zásahu,
- hlavní činnosti jednotek požární ochrany na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatel. [4]

2.2 Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Definuje integrovaný záchranný systém, určuje hlavní a ostatní složky integrovaného záchranného systému, určuje jejich pravomoci a povinnosti. Vymezuje pravomoci orgánů státního zřízení od státu, jednotlivých krajů, obcí s rozšířenou působností a obcí, dále definuje práva a povinnosti právnických a fyzických osob v době před vyhlášením krizových stavů a při nácviku na ně. Definuje pojem ochrana obyvatelstva jako plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku.

2.3 Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

Uvádí základní pojmy krizových opatření, definuje jako krizový stav nebezpečí, vyjmenovává orgány krizového řízení jednotlivých stupňů, z hlediska pravomocí orgánů krizového řízení popisuje povinnosti a práva za krizových stavů, dále práva a povinnosti právnických a fyzických osob, sankce při nesplnění povinností, řízení k náhradám výdajů, škod atd.

2.4 Vyhláška č. 380/2002 Sb. k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

Řeší postup zřizování objektů a zařízení civilní ochrany a odbornou přípravu jejich personálního obsazení, dále stanovuje způsoby informování či vyrozumění právnických a fyzických osob o charakteru případného ohrožení, připravovaných opatřeních, provozní a organizační zabezpečení jednotného systému varování a jeho technického provedení, včetně poskytování tísňových informací. Konkrétně rozděluje a popisuje plnění úkolů civilní ochrany (dále jen CO), zejména pak evakuaci, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další různá opatření k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku. Konkrétně upravuje požadavky z hlediska ochrany obyvatelstva v územním plánování, v územním a stavebním řízení a jejich uplatňování. [5]

2.5 Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

Stanovuje mimo jiné i zásady činnosti jednotek požární ochrany a rozsah úkolů na úseku CO a ochrany obyvatel.

3 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY A OCHRANA OBYVATELSTVA

Kategorie JSDH se dělí dle vyhlášky 247/2001Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany (dále jen JPO) na JPO II/1, JPO II/2, JPO III/1, JPO III/2 a JPO V.

3.1 Jednotka požární ochrany II/1

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, která zabezpečuje výjezd jednoho požárního družstva do 5 minut o počtu 1+3. Většinou se zřizuje v obci s počtem obyvatel nad 1000. Minimální vybavení požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany:

Tabulka 1 - Minimální vybavení JPO II/1 [16]

Vnitřní organizace jednotky	
Celkem základní početní stav členů	12
Počet členů v pohotovosti pro výjezd v dané kategorii jednotky	4
Funkce	
Velitel	1
Velitel družstva	2
Strojník	3
Hasič, starší hasič	6
Požární technika a věcné prostředky požární ochrany	
Cisternová automobilní stříkačka v základním provedení	1
Dopravní automobil	1
Automobilový žebřík do 30m	1**
Automobilová plošina do 30m	1**
Odsavač kouře nebo přetlakový ventilátor	1*
Motorová stříkačka	1*
Izolační dýchací přístroj	4
Vozidlová radiostanice požární ochrany	2
Přenosná radiostanice požární ochrany	2
Mobilní telefon	1*

Vysvětlivky:

*- Vybavení se u jednotky zřizuje pouze v případě, důvodného požadavku vyplývajícího z plošného pokrytí, dokumentace zdolávání požáru objektů nebo provozů v hasebním obvodu jednotky, jejichž ochranu před mimořádnými událostmi a požáry jednotka zabezpečuje.

** - Vybavení jednotky výškovou technikou dle obdobné zásady.

3.2 Jednotka požární ochrany II/2

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, která zabezpečuje výjezd dvou požárních družstev do 5 minut o počtu 1+3. Většinou se zřizuje v obci s počtem obyvatel nad 1000. Minimální vybavení požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany:

Tabulka 2 - Minimální vybavení JPO II/2 [16]

Vnitřní organizace jednotky	
Celkem základní početní stav členů	24
Počet členů v pohotovosti pro výjezd v dané kategorii jednotky	8
Funkce	
Velitel	1
Velitel družstva	5
Strojník	6
Hasič, starší hasič	12
Požární technika a věcné prostředky požární ochrany	
Cisternová automobilní stříkačka v základním provedení	1
Dopravní automobil	1
Automobilový žebřík do 30m	1**
Automobilová plošina do 30m	1**
Odsavač kouře nebo přetlakový ventilátor	1*
Motorová stříkačka	1*
Izolační dýchací přístroj	8*
Vozidlová radiostanice požární ochrany	2
Přenosná radiostanice požární ochrany	4
Mobilní telefon	1*

Vysvětlivky:

* - Vybavení se u jednotky zřizuje pouze v případě, důvodného požadavku vyplývajícího z plošného pokrytí, dokumentace zdolávání požáru objektů nebo provozů v hasebním obvodu jednotky, jejichž ochranu před mimořádnými událostmi a požáry jednotka zabezpečuje.

** - Vybavení jednotky výškovou technikou dle obdobné zásady.

3.3 Jednotka požární ochrany III/1

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, která zabezpečuje výjezd jednoho požárního družstva do 10 minut o počtu 1+3. Většinou se zřizuje v obci s počtem obyvatel nad 1000. Minimální vybavení požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany:

Tabulka 3 - Minimální vybavení JPO III/1 [16]

Vnitřní organizace jednotky	
Celkem základní početní stav členů	12
Počet členů v pohotovosti pro výjezd v dané kategorii jednotky	4
Funkce	
Velitel	1
Velitel družstva	2
Strojník	4
Hasič, starší hasič	5
Požární technika a věcné prostředky požární ochrany	
Cisternová automobilní stříkačka v základním provedení	1
Dopravní automobil	1
Automobilový žebřík do 30m	1**
Automobilová plošina do 30m	-
Odsavač kouře nebo přetlakový ventilátor	1*
Motorová stříkačka	1*
Izolační dýchací přístroj	4
Vozidlová radiostanice požární ochrany	2
Přenosná radiostanice požární ochrany	2
Mobilní telefon	1*

Vysvětlivky:

* - Vybavení se u jednotky zřizuje pouze v případě, důvodného požadavku vyplývajícího z plošného pokrytí, dokumentace zdolávání požáru objektů nebo provozů v hasebním obvodu jednotky, jejichž ochranu před mimořádnými událostmi a požáry jednotka zabezpečuje.

** - Vybavení jednotky výškovou technikou dle obdobné zásady.

3.4 Jednotka požární ochrany III/2

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, která zabezpečuje výjezd dvou požárních družstev do 10 minut o počtu 1+3. Většinou se zřizuje v obci s počtem obyvatel nad 1000. Minimální vybavení požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany:

Tabulka 4 - Minimální vybavení JPO III/2 [16]

Vnitřní organizace jednotky	
Celkem základní početní stav členů	24
Počet členů v pohotovosti pro výjezd v dané kategorii jednotky	8
Funkce	
Velitel	1
Velitel družstva	5
Strojník	6
Hasič, starší hasič	12
Požární technika a věcné prostředky požární ochrany	
Cisternová automobilní stříkačka v základním provedení	1
Dopravní automobil	1
Automobilový žebřík do 30m	1**
Automobilová plošina do 30m	-
Odsavač kouře nebo přetlakový ventilátor	1*
Motorová stříkačka	1*
Izolační dýchací přístroj	8*
Vozidlová radiostanice požární ochrany	2
Přenosná radiostanice požární ochrany	4
Mobilní telefon	1*

Vysvětlivky:

* - Vybavení se u jednotky zřizuje pouze v případě, důvodného požadavku vyplývajícího z plošného pokrytí, dokumentace zdolávání požáru objektů nebo provozů v hasebním obvodu jednotky, jejichž ochranu před mimořádnými událostmi a požáry jednotka zabezpečuje.

** - Vybavení jednotky výškovou technikou dle obdobné zásady.

3.5 Jednotka požární ochrany V

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, která zabezpečuje výjezd jednoho požárního družstva o zmenšeném početním družstvu do 10 minut, územní působnost v rámci katastru obce. Většinou se zřizuje v obci s počtem obyvatel nad 200. Minimální vybavení požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany:

Tabulka 5 - Minimální vybavení JPO V [16]

Vnitřní organizace jednotky	
Celkem základní početní stav členů	9
Počet členů v pohotovosti pro výjezd v dané kategorii jednotky	4
Funkce	
Velitel	1
Velitel družstva	2
Strojník	2
Hasič, starší hasič	4
Požární technika a věcné prostředky požární ochrany	
Cisternová automobilní stříkačka v základním provedení	1*
Dopravní automobil	1*
Automobilový žebřík do 30m	-
Automobilová plošina do 30m	-
Odsavač kouře nebo přetlakový ventilátor	1*
Motorová stříkačka	1
Izolační dýchací přístroj	4*
Vozidlová radiostanice požární ochrany	-
Přenosná radiostanice požární ochrany	1*
Mobilní telefon	1*

Vysvětlivky:

* - Vybavení se u jednotky zřizuje pouze v případě, důvodného požadavku vyplývajícího z plošného pokrytí, dokumentace zdolávání požáru objektů nebo provozů v hasebním obvodu jednotky, jejichž ochranu před mimořádnými událostmi a požáry jednotka zabezpečuje.

** - Vybavení jednotky výškovou technikou dle obdobné zásady.

3.6 Druhy předurčenosti jednotek sborů dobrovolných hasičů Jihomoravského kraje

Existuje několik druhů předurčeností jednotek požární ochrany, které se dle typu události dělí na havárie nebezpečných látek, silniční dopravní nehody a speciální záchranné práce. Každá z těchto skupin se dělí na jednotlivé typy.

Havárie nebezpečných látek

- **Typ O** - vybraná jednotka kategorie JPO I, zajišťuje pohotovostní skupinu trojice specialistů na nebezpečné látky k výjezdu nad rámec základního početního stavu směny stanice HZS kraje stanovené zvláštním právním předpisem, maximální doba dojezdu jednotky typu „O“ z místa dislokace jednotky na předpokládané nejvzdálenější místo zásahu je 120 minut,
- **Typ S** - JPO HZS určená generálním ředitelstvím (dále jen GŘ) HZS ČR na návrh HZS kraje dislokovaná zpravidla v místech významných přepravních tras nebezpečných látek tak, aby maximální doba dojezdu JPO s typem předurčenosti „S“ z místa dislokace této jednotky na nejvzdálenější místo zásahu byla 40 minut,
- **Typ Z** - každá jednotka HZS kraje nezařazená do typu předurčenosti „S“ nebo „O“ nebo JSDH vybrané obce kategorie JPO II určená územně příslušným HZS kraje. [6]

Silniční dopravní nehody

- **Typ A** - jednotka HZS kraje je předurčená pro záchranné práce na dálnicích, rychlostních silnicích I. třídy, rychlostních místních komunikacích a silnicích I. třídy pro mezistátní a dálkovou dopravu určená GŘ HZS ČR na návrh HZS kraje, je vybavena rychlým zásahovým automobilem (dále jen RZA) nebo technickým automobilem (dále jen TA) minimálně hmotnostní třídy L nebo cisternovou automobilovou stříkačkou (dále jen CAS) ve speciálním technickém provedení minimálně hmotnostní třídy M, zajišťuje stálou pohotovost vyčleněné osádky k výjezdu v počtu 2 osob,
- **Typ B** - JPO HZS kraje nebo JSDH vybrané obce kategorie JPO II předurčená pro záchranné práce na všech komunikacích určená GŘ HZS ČR na návrh HZS kraje, je vybavena RZA nebo TA,
- **Typ C** - jednotka HZS kraje předurčená pro záchranné práce na všech komunikacích nebo jednotka SDH vybrané obce kategorie JPO II (nebo výjimečně JPO III) předurčená pro záchranné práce na vybraných úsecích dálnic, rychlostních silnic I. třídy, rychlostních místních komunikací a silnic I. třídy pro dálkovou a mezistátní dopravu určená pří-

slušným HZS kraje, je vybavena CAS ve speciálním technickém provedení minimálně hmotnostní třídy M,

- **Typ D** - JSDH vybrané obce kategorie JPO II nebo JPO III předurčená pro záchranné práce na silnicích II. a III. třídy a místních komunikacích, která má ve výbavě CAS nebo dopravními automobil (dále jen DA) která mají ve výbavě alespoň sadu ručních vyprošťovacích nástrojů,
- **Typ E** - jednotka HZS kraje vybavená automobilovým jeřábem (dále jen AJ) s nosností ramene do 20 tun a lanovým navijákem do 40 tun,
- **Typ F** - jednotka HZS kraje určená coby opěrný bod kraje pro vyprošťování těžkých vozidel, je vybavena vyprošťovacím automobilem (dále jen VYA) nebo AJ s nosností sady nad 20 tun.

Z hlediska předurčenosti JPO pro zásahy na dálnici, rychlostních silnicích a silnicích I. třídy je stanovena doba dojezdu JPO na místo události **15 minut**, doba dojezdu JPO na místo události na ostatních komunikacích je stanovena dle úrovně zabezpečení obce, přes kterou komunikace prochází. K zásahům, při nichž lze předpokládat potřebu vyprošťování osob z havarovaných vozidel, se vysílají síly a prostředky v počtu minimálně družstvo o zmenšeném početním stavu (1+3). S vozidly RZA ve speciálním redukovaném provedení nebo dvou či třímístnými TA se vysílá další zásahový hasičský automobil alespoň hmotnostní třídy M (zpravidla CAS). K zásahu na dálnicích i rychlostních silnicích se s vozidly RZA ve speciálním redukovaném provedení nebo dvou či třímístnými TA vysílá vždy další zásahový požární automobil minimálně hmotnostní třídy M, zpravidla CAS. Pro splnění doby dojezdu se posuzuje dojezd prvního vozidla vybaveného hydraulickým vyprošťovacím zařízením. Typ předurčenosti „B“ se stanovuje zejména u jednotek, jejichž minimální početní stav stanovený zvláštním právním předpisem je vyšší než družstvo 1+5.[6]

3.7 Předurčenost jednotky sboru dobrovolných hasičů v oblasti ochrany obyvatelstva

Předurčenost byla zřízena v roce 2014 a vykonává ji 9 jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí. Probíhají pravidelné kurzy a instrukčně metodické zaměstnání, kde se školí členové, kteří po proškolení zastávají funkci technika ochrany obyvatelstva. V jihomoravském kraji se odborná příprava dělí na 3 úrovně a těmi je základní, rozšířená a rozšířená praktická odborná příprava.

Základní odborná příprava

Je pro všechny jednotky požární ochrany v jihomoravském kraji. Každý člen, který je zařazen do funkce velitel družstva nebo je jmenován velitelem jednotky se každoročně musí zúčastnit pravidelné odborné přípravy na územním odboru HZS Jihomoravského kraje, její součástí jsou také témata z ochrany obyvatelstva (dále jen OOB). Obsah odborné přípravy se každoročně mění.

Rozšířená odborná příprava

Slouží jednotkám předurčeným na ochranu obyvatelstva. Této odborné přípravy se účastní minimálně jeden technik, který je určen velitelem JPO. Technik je díky vyškolení na rozšířené odborné přípravě schopen metodicky řídit ostatní členy JPO při zásahu spadající do OOB.

Rozšířená praktická odborná příprava

Rozšířená praktická odborná příprava slouží k proškolení celé jednotky, která je předurčená na OOB. Jednotky zde pracují jako družstva. Praktická příprava se koná dva dny. V prvním dnu se jednotka proškolí na danou tematiku, seznámí se s bezpečností a ochranou zdraví při práci (dále jen BOZP) a druhý den náleží výcviku a závěrečnému testu.

3.8 Doporučené věcné prostředky požární ochrany pro jednotku sboru dobrovolných hasičů s předurčeností na ochranu obyvatelstva

Doporučený seznam věcí, které musí JSDH mít s sebou při výjezdu na odřad OOB. Seznam věcí vyšel z požadavků HZS Jihomoravského kraje (dále jen JMK).

Prostředky pro spojení

Tabulka 6 – Spojení a spojovací prostředky [zdroj: vlastní]

Analogová	1 × vozidlová
Analogová	4 × ruční
Digitální terminál	1 × ruční – zápůjčka od HZS
Nabíječe k ručním radiostanicím	Ke všem ručním radiostanicím
Mobilní telefon + nabíječ	1 × v CAS

Prostředky pro čerpání vody

Tabulka 7 – Prostředky pro čerpání vody [zdroj: vlastní]

Motorové kalové čerpadlo	1 ×
Plovoucí čerpadlo	1 ×
Elektrické kalové čerpadlo min. o výkonu 400 lmin ⁻¹	2 ×

Prostředky pro osvětlení

Tabulka 8 – Prostředky pro osvětlení [zdroj: vlastní]

Elektrocentrála (dále jen EC)	1 ×
Přenosné osvětlovací stativy	1 ×
Akumulátorový osvětlovací stativ	1 ×
Osvětlovací stožár	1 ×
Osvětlovací balón	-není podmínkou
EC pro zajištění týlu	1 ×

Ostatní

Tabulka 9 – Ostatní [zdroj: vlastní]

Motorová pila	2 ×
Zádový hasící vak	1 ×

Prostředky pro zajištění odpočinku

Tabulka 10 – Prostředky pro zajištění odpočinku [zdroj: vlastní]

Nůžkový stan 3x3 metry	1 ×
Nůžkový stan 3x6 metrů	1 ×
Sada lavic a stolů	3 ×
Lehátko	6 ×
Nafukovací stan	-není podmínkou

Zajištění stravy a nápojů

Tabulka 11 – Zajištění stravy a nápojů [zdroj: vlastní]

Ohřev stravy	Plynový vaříč 1 ×
	Tlaková lahev 1 ×
Zajištění teplých nápojů	2 ×
Plastové kelímky, talíře, příbory	-dostatečné množství pro 12. hodinový zásah s větším množstvím hasičů
Prkýnka, nože, naběračky	
Káva, čaj, tatranky, cukr	

Označení tras a týlů

Tabulka 12 – Označení tras a týlů [zdroj: vlastní]

Zalaminovaný nápis „Týl“	5 ×
Zalaminovaná šipka	5 × rovná
	6 × do strany
Lepicí páska	1 ×
Křídové značkovací spreje	1 × zelená
	1 × žlutá
	1 × oranžová
Chemická světla	20 ×

4 METODY ANALÝZY RIZIK

Metod, kterých mohu využít a které jsou vhodné pro zpracování bakalářské práce, je celá řada. V praktické části, jsem se rozhodla pro hodnocení stavu připravenosti jednotky na úseku ochrany obyvatelstva použít SWOT analýzu a posoudila jsem možné riziko ohrožující zasahující hasiče pomocí metody What If.

4.1 Metody využití v praktické části

Metoda SWOT

SWOT analýza je univerzální analytická metoda používaná pro zhodnocení vnitřních a vnějších vlivů ovlivňujících úspěšnost organizace nebo nějakého konkrétního cíle. Nejčastěji je SWOT analýza používána v rámci strategického řízení a marketingu pro hodnocení stavu. SWOT je název, který je složen z počátečních písmen anglických názvů jednotlivých faktorů: Strengths – silné stránky, Weaknesses – slabé stránky, Opportunities – příležitosti a Threats – hrozby. [10]

Tabulka 13 – Swot analýza, [zdroj: vlastní]

I nterní část	S trengths Silné stránky	W eaknesses Slabé stránky
E xterní část	O pportunities Příležitosti	T hreats Hrozby

Swot analýza je rozdělena na dvě části, které obsahují dvě pod části. První částí je část interní, ta obsahuje silné a slabé stránky a druhá část je část externí, ta obsahuje příležitosti a hrozby. Interní část se týká přímo konkrétní věci, sepisují se zde klady a zápory. Externí část se týká okolí, které nemůžeme lehce ovlivnit, ale ovlivňuje přímo nás. Sepisují se zde příležitosti, které nám jsou nabízeny a hrozby, které nás z okolí ohrožují.

Metoda WHAT – IF („Co se stane, když...“)

Je založena na brainstormingu, při kterém proškolený pracovní tým, který je dobře obeznámený se zkoumaným procesem, prověřuje formou dotazů a odpovědí události, které se mohou v procesu vyskytnout. Formulované dotazy začínají typickým „What - If...“/“Co se stane, když...“.

Studie je pořizována prostřednictvím několika pracovních porad, kde vybraná skupina účastníků, kteří jsou dobře obeznámeni se zkoumaným procesem, může definovat otázky typu „Co se stane, když“. Ostatní účastníci pak hledají odpovědi na definované otázky. Odhadují následky nebo situace a navrhují doporučení a preventivní opatření. [7]

4.2 Další druhy metod

Metoda FMEA

Metoda FMEA je používána především na etapách, které jsou v procesu výroby zařazeny před etapami výrobními na preventivní odstranění možných závad a chyb. Tato metoda napomáhá identifikovat nejzávažnější a nejpravděpodobnější chyby v procesu nebo ve výrobku. Metoda FMEA v různých fázích návrhu výrobků nebo procesů umožňuje rozeznat co nejdříve možnosti vzniku chyb, určit jejich možné následky, ohodnotit rizika a bezpečně jim předejít. Použité druhy FMEA spolu souvisí. [8]

Metoda HAZOP

Metoda HAZOP je založena na vyhodnocení pravděpodobnosti ohrožení, z kterých plynou rizika. Jejím hlavním cílem je identifikace postupu potencionálního rizika - umožňuje tedy identifikovat nebezpečné stavy, které se mohou vyskytnout. Jedná se o týmovou expertní víceoborovou metodu, kdy členové týmu hledají možné postupy na společném jednání například s využitím metody brainstormingu. Výsledky jsou sepsány v závěrečném doporučení, které směřuje ke zlepšení procesu nebo systému. [9]

Metoda Ishikawa diagram

Ishikawa diagram (rybí kost) - je diagram příčin a následků, jehož cílem je nalezení předpokládané příčiny řešeného problému. Kvůli jeho vzhledu je někdy nazýván jako diagram rybí kosti (Fishbone). [11]

Metoda ETA

Analýza stromu událostí zobrazuje techniku, která může být kvalitativní nebo kvantitativní. Pomocí ní se určují různé výstupy událostí. Slouží na určení postupnosti událostí, které vedou k negativním následkům. Představuje druh analýzy, u které je základní otázkou, co se stane, když. [12]

Kontrolní seznam (Check list)

Jedná se o postup, který je založený na systematické kontrole plnění předem stanovených podmínek a opatření. Seznamy jsou zpravidla generovány na základě seznamu charakteristik sledovaného systému nebo činností, které souvisejí se systémem a potenciálními dopady, selháním prvku systému a vznikem škod. [13]

CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY

Cílem bakalářské práce je vyhodnocení stavu jednotky sboru dobrovolných hasičů v obci Žeravice pomocí vědeckých metod a analýz. Ke sběru dat a informací použijeme metody pozorování, dotazování a syntézu. K vyhodnocení stavu použijeme konkrétně metodu What – If a SWOT analýzu. Na základě výsledků analýz bude zhodnocen současný stav a reálným výstupem bude návrh doporučení pro vedení jednotky.

Pozorování

Základem každé výzkumné metody je pozorování. Na rozdíl, od běžného pozorování pozorujeme určité jevy a zákonitosti, pozorování je systematické. Jde především o záměrné pozorování, které má přesně vytýčený cíl a výsledkem má být popis skutečnosti a jeho vysvětlení. [14]

Dotazování

Dotazování se člení do několika typů, jedná se o dotazování ústní, písemné a elektronické či telefonické. Individuální rozhovory ústní jsou využívány při zajištění informací hlubšího charakteru. [14]

Analýza

Analýza je proces reálného nebo myšlenkového rozkladu určitého zkoumaného objektu, který je rozdělen na dílčí části, a ty se následně stávají předmětem dalšího zkoumání. Rozebírají se zde vlastnosti a vztahy faktů, které postupují od celku k částem. Analýza předpokládá, že v každém jevu je určitý systém, ve kterém jsou ustálené zákonitosti fungování. Proto analýza umožňuje odhalovat vlastnosti procesů a jevů a umožňuje oddělovat podstatné od nepodstatného, odlišuje trvalé vztahy od nahodilých. Analýza hraje důležitou roli v rámci poznávání podstaty jevů a pro stanovení určité techniky výzkumné činnosti, prolíná se průběhem kvalitativního výzkumu a je hlavní součástí každého jejího kroku. Analýza se syntézou patří mezi základní nejpoužívanější metody. [14]

Syntéza

Syntéza je myšlenkové spojení poznatků, které jsou získány analytickými metodami v celek. Syntéza je základem pro pochopení souvislosti vzájemných jevů a sečtením poznatků, které vedou k získání nových vztahů, poznatků a zákonitostí v kvalitativně vyšší úrovni. Objasňuje nové nebo nedefinované vztahy a zákonitosti. [14]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ ŽERAVICE

Jednotka sboru dobrovolných hasičů v obci Žeravice je zařazena v kategorii III/1, což znamená, že hasiči musí v minimálním počtu 1+3 vyrazit k zásahu do 10 minut od vyhlášení poplachu. V zásahové jednotce v současné době působí celkem 31 mužů a 2 ženy. Jednotka disponuje celkem dvěma kusy cisternových automobilových cisteren, jedním dopravním automobilem a přívěsem s vybavením na zásahy ochrany obyvatelstva, přívěsem požárního vozidla a další materiál je uložen celkem ve dvou budovách, které využívá pouze JSDH a sbor dobrovolných hasičů (dále jen SDH) Žeravice. Objektem výrazně starším je tzv. "stará" hasičská zbrojnice, jejíž stavba byla zahájena již v roce 1931. Stará zbrojnice do současné doby poskytuje zázemí pro parkování dopravního automobilu a požárního přívěsu. Zbytek budovy je využit pro uložení a parkování vybavení sboru dobrovolných hasičů. Budova nové hasičské zbrojnice se nachází jen několik desítek metrů od budovy "staré" zbrojnice a byla slavnostně otevřena v roce 2002. Nová zbrojnice poskytuje zázemí pro dvě vozidla CAS a přívěs OOB, šatnu pro převlékání hasičů před výjezdem, sociální zázemí. V prvním patře je situován společenský sál, kuchyňka, sociální zařízení a také kancelář velitele - sklad. Jednotka je velmi dobře vybavena a vzhledem k předurčenosti k zásahům na úseku ochrany obyvatelstva je jednotka speciálně vybavena na tyto typy událostí.

Obrázek 1 - Současný vozový park jednotky, [zdroj: archiv JSDH Žeravice]

Jednotka se pravidelně účastní odborné přípravy, školení a kurzů pořádaných jak ze strany HZS, ale především pořádaných svépomocí. Jednotka každoročně pořádá školení se Zdravotnickou záchrannou službou Jihomoravského kraje a to nejen pro členy JSDH Žeravice, ale i členy SDH a okolní spřátelené JSDH okolních obcí. Jedenkrát do roka má každá jednotka za povinnost provést jedno taktické cvičení, ale celkem se účastní každoročně hned několika různých cvičení. Odbornou přípravu organizuje velitel jednotky společně s veliteli družstva, pravidelně jsou využívány obecní budovy a prostory tak, aby výcvik co možná nejvíce připomínal podmínky reálného zásahu.

Průměrně jednotka vyrazí každoročně k 10 mimořádným událostem. Naprostou většinu zásahů tvoří tzv. technická pomoc, zejména pak čerpání vody a odstraňování stromů spadných na komunikace. Například v roce 2016 jednotka zasahovala celkem u 15 událostí, z toho technická pomoc čítala 9 událostí. K čerpání vody pak jednotka vyjela celkem v 7 případech.

5.1 Personální obsazení a vybavení osobními ochrannými prostředky

Zásahová jednotka sboru dobrovolných hasičů se skládá z hasičů zařazených na různých funkcích a v jejím čele stojí velitel jednotky, který je do funkce jmenován starostou obce, tedy zřizovatelem. Dále jsou vyškoleni celkem čtyři hasiči na pozici velitel družstva. S ohledem na předurčenost na ochranu obyvatelstva má jednotka vyškoleného technika ochrany obyvatelstva. Původně byli vyškoleni dva technici OOB, ale jeden z techniků zemřel a tak nyní je v jednotce tato pozice neobsazená. Dalšími technickými pozicemi jsou technik technické a chemické služby. Jednotka má obsazeny obě pozice, při čemž donedávna byly sloučeny obě funkce v jednu osobu, ale nyní v jednotce působí i technik chemické služby z profesionálního sboru. Značná část z celkového počtu členů jednotky jsou strojníci, celkem jich kurzem na obsluhu techniky prošlo 13. Největší skupinou jsou hasiči, těch v jednotce pracuje hned 19, z toho jsou dva mladí v zácviku. U jednotky žeravských hasičů pracují také dvě ženy. Jejich prioritní úlohou je práce při zásazích na úseku ochrany obyvatelstva, kde je třeba evidovat, zapisovat a dále pracovat s osobami zasaženými událostí. Není výjimkou, že osoby, které jsou zasaženy například povodněmi jsou značně otřeseny a potřebují intervenční péči, role žen je zde nezastupitelná. Je zřejmé, že při počtu 32 členů jednotky bude finančně náročné zabezpečit chod jednotky materiálně. Zejména finanční náročnost spočívá ve vybavení všech hasičů osobními ochrannými prostředky. Právě kvůli vysoké finanční náročnosti užívá jednotka společné chceme-li

"erární" zásahové oděvy a přilby. Rukavice a boty mají z hygienických důvodů všichni osobní. Všechny další prostředky pro práci mají hasiči společné a jsou užívány všemi na základě rozhodnutí velitele při výcviku nebo velitele zásahu při zásahu. Mezi erární prostředky patří také vybavení pro ochranu zdraví uživatele při provádění speciálních úkonů, jako je práce s motorovou pilou, zásahy ve vodě, nebo ve výškách a nad volnou hloubkou. V současné době nově mezi erární prostředky patří rukavice na technické zásahy.

5.2 Odborná příprava

Každý člen dobrovolné jednotky je povinen zúčastňovat se odborné přípravy, kterou je ze zákona o požární ochraně povinen organizovat její velitel. Organizace odborné přípravy může jako je tomu i v případě JSDH Žeravice svěřit do pravomoci velitelů družstev, zvláště v případě, že tito velitelé jsou příslušníci HZS ČR. Odborná příprava je organizována s ohledem na povinná témata, která jsou vydávána prostřednictvím GŘ HZS ČR. Samozřejmostí je, že každá jednotka zařazuje do ročního plánu odborné přípravy taková témata, aby odpovídala předurčenosti a charakteru hasebního obvodu jednotlivých jednotek. Konkrétně jednotka ze Žeravic, se připravuje pro zásahy na úseku ochrany obyvatelstva nad rámec zmíněných povinných témat. V rámci roku jsou organizovány výcviky, školení a taktické cvičení. Vždy na závěr roku probíhá ověření odborné přípravy ve formě vědomostního testu. Taktické cvičení si jednotka organizuje sama prostřednictvím velitele nebo je k němu přizvána ze strany HZS či složek IZS.

V níže uvedené tabulce je sepsána odborná příprava za rok 2016, kterou absolvovali členové jednotky. V posledním sloupci je uvedena procentuální účast členů jednotky na odborné přípravě. Zejména vyčíslená procentuální účast naznačuje, že účast není nikdy stoprocentní, což je dalším podmětem pro velitele jednotky a prostor pro zlepšení. Jednou z možností zajištění vyšší účasti je provádění odborné přípravy atraktivním způsobem, případně zapojení externích lektorů, jako je tomu například u školení se zdravotnickou záchrannou službou, jenž každoročně patří mezi nejnavštěvovanější.

Tabulka 14 – Odborná příprava JSDH Žeravice za rok 2016, [zdroj: vlastní]

Pořadové číslo	Datum	Název	Počet zúčastněných	Místo	Účast v %
1	23.1.	Výcvik s motorovou pilou - praxe	7	Žeravice	21
2	6.3.	Školení Zdravotnická záchranná služba	20	Žeravice	60
3	12.3.	Výcvik s motorovou pilou - praxe	8	Žeravice	24
4	17.4.	Výcvik nositelů dýchací techniky	11	Žeravice	33
5	22.4. 23.4.	Instruktažně metodické zaměstnání - Ochrana obyvatelstva	7	Tišnov	21
6	28.6.	Taktické cvičení - DPS Vřesovice	8	Vřesovice	24
7	21.8.	Výcvik nositelů dýchací techniky	11	Žeravice	33
8	21.8.	Technický výcvik - bojové rozvinutí	14	Žeravice	42
9	7.11.	Součinnostní výcvik s HZS Jmk	4	Hodonín	12
10	15.11.	Taktické cvičení - ÚNL Hodonín	5	Hodonín	15
11	4.12.	Výcvik nositelů dýchací techniky	11	Žeravice	33
12	4.12.	Prostředky strojní služby	11	Žeravice	33
13	29.12.	Ověření odborné způsobilosti	22	Žeravice	66

Obrázek 2 - Výcvik s motorovou pilou, [zdroj: archiv JSDH Žeravice]

5.3 Činnost na žádost starosty obce Žeravice

Členové jednotky každoročně vykonávají také řadu činností a prací na základě žádosti starosty obce, který je zřizovatelem jednotky. Jednotka pro provedení prací často využívá mobilní požární techniku, agregáty, ale také osobní ochranné pomůcky. Činnost může být vykonána v rámci odborné přípravy. K tomuto dochází nejčastěji v případě potřeby kácení stromů a likvidaci náletových dřevin.

V tabulce jsou uvedeny činnosti vykonané jednotkou na základě žádosti starosty za rok 2016, jak z tabulky vyplývá, činnosti nemusí být prováděny pouze v obci, ale také v jiných obcích.

Tabulka 15 - Činnost na žádost starosty obce Žeravice [zdroj: vlastní]

Číslo	1	2	3	4	5	6
Datum	28.5.	7.4.	28.5.	2.8	17.11.	29.12
Druh činnosti	Očista komunikace	Zajištění akce	Očista komunikace	Čerpání vody	Zajištění lampionového průvodu	Zajištění koncertu
Místo	Žeravice	Žeravice	Skalka	Vřesovice	Žeravice	Žeravice
Počet hasičů	10	15	3	3	5	14

Obrázek 3 - Činnost pro obec – očista komunikace, [zdroj: archiv JSDH Žeravice]

5.4 Činnost pro občany

Na základě dohody občanů a velitele jednotky, zajišťují hasiči další služby. Zejména se jedná o dovoz vody v letních měsících do bazénů a rezervoárů chat. Jízdy jsou opět součástí odborné přípravy, vždy jsou tyto služby vykonávány v rámci kondičních jízd strojníků. Při dovozu vody si jednotliví strojníci prohlubují dovednosti v řízení cisterny a její obsluze.

Tabulka 16 – Činnosti pro občany za rok 2016, [zdroj: vlastní]

Číslo	1	2	3	4	5
Datum	20.5.	29.5.	3.6.	6.7.	7.7.
Druh činnosti	Dovoz vody	Dovoz vody	Dovoz vody	Dovoz vody	Dovoz vody
Místo	Osvětimany	Žeravice	Vřesovice	Moravany	Žeravice
Počet hasičů	2	4	3	3	3

5.5 Zásahová činnost

Všechny popsané činnosti a odborná příprava jednotky si kladou jako jediný cíl bezpečné a efektivní provádění zásahové činnosti bez ohledu na typ události. Zásahová činnost jednotky Žeravice není ve srovnání s některými dobrovolnými jednotkami zejména z kategorie JPO II není nějak zvláště rozmanitá, v podstatě se dá říci, že se jedná zejména o zásahy u požárů a technických pomoci. Až předurčenost k zásahům na úseku ochrany obyvatelstva rozšířila škálu typů událostí, ke kterým jednotka vyjíždí. V níže uvedené tabulce jsou uvedeny jednotlivé zásahy, ke kterým byla jednotka vyslána operačním střediskem v roce 2016. Hned první zásah tohoto roku bylo nasazení týlu v rámci ochrany obyvatelstva při požáru lesa v obci Javorník.

Tabulka 17 – Zásahová činnost za rok 2016, [zdroj: vlastní]

Počet	Datum	Typ události	Místo	Počet zasahujících
1	3.4.	Požár lesa	Javorník	5
2	27.5.	Technická pomoc – odstranění stromu	Ježov	3
3	27.5.	Technická pomoc – čerpání vody	Žeravice	10
4	27.5.	Technická pomoc – čerpání vody	Žeravice	10
5	27.5.	Technická pomoc – čerpání vody	Žeravice	10
6	27.5.	Technická pomoc – čerpání vody	Žeravice	10
7	28.5.	Technická pomoc – čerpání vody	Žeravice	5
8	28.5.	Technická pomoc – čerpání vody	Žeravice	5
9	11.6.	Požár skládky	Těmice	8
10	24.6.	Požár odpadu	Domanín	10
11	28.6.	Taktické cvičení – požár budovy	Vřesovice	8
12	3.7.	Technická pomoc – odstranění stromu	Žeravice	5
13	10.7.	Požár trávy	Vřesovice	10
14	24.7.	Požár pole	Ježov	7
15	31.7.	Technická pomoc – čerpání vody	Vřesovice	11
16	15.11	Taktické cvičení – únik nebezpečných látek	Hodonín	6
17	2.12.	Technická pomoc – odstranění stromu	Ježov	6
18	25.12.	Požár komínu	Žeravice	10

Obrázek 4 – Zásahová činnost, [zdroj: vlastní]

5.5.1 Posouzení rizik ohrožující akceschopnost jednotky pomocí metody What If

Po zhodnocení míry rizika ohrožující akceschopnost jednotky byla použita metoda What If (Co se stane, když?).

Členy hodnotícího týmu byl velitel JSDH, velitel družstva a hlavní technik ochrany obyvatelstva. Členové jednotky se pravidelně účastní odborné přípravy pod vedením technika a velitelů na danou problematiku. Výsledkem je doporučení, jak postupovat v situacích, které mohou zasahující hasiče ohrozit. Možná rizika jsou sepsána v tabulce.

Tabulka 18 – Posouzení rizik ohrožující zasahující hasiče [zdroj: vlastní]

Co se stane, když	Odpověď	Pravděpodobnost	Závažnost	Doporučení
dojde k dopravní nehodě CAS přepravující tyl OOB	poškození vozidla, poškození tylu, ohrožení přepravovaných	téměř jisté	velmi závažná	dostatečně školit řidiče

dojde k úniku PHM z CAS	znečištění životního prostředí	možné	velmi závažná	odstavení vozidla
dojde k závadě CAS	ztráta kontroly nad vozidlem, dopravní nehoda, nedojetí na určené místo	možné	výrazná	pravidelně kontrolovat CAS
bude špatně zvolena trasa	dopravní omezení, špatné silnice	možné	velmi závažná	vytvoření plánu trasy týmem
jednotka je neakceschopná	nedostatek členů týmu	možné	výrazná	zajistit dostatek členů JSDH
nepřítomnost strojníka (řidiče)	nevyjetí na určené místo	téměř jisté	výrazná	proškolit dostatek strojníků
strojník nedodrží pravidla bezpečné přepravy	dopravní nehoda, poškození týlu, poškození vozidla, ohrožení přepravovaných	téměř jisté	velmi závažná	dostatečně proškolit strojníka
strojník nebude v dobrém zdravotním stavu	otupění smyslů, nesoustředěnost, nevolnost, mikro spánek	možné	velmi závažná	zajistit jiného strojníka
bude nadměrné množství zasahujících a evakovaných	nedostatek nápojů, nedostatek jídla, nedostatek místa k ukrytí	téměř jisté	závažná	zajistit dostatek evakuačních prostor
bude nedostatek PHM do elektrocentrály	nedostatek elektrické energie	téměř jisté	závažná	častěji kontrolovat stav PHM, při nedostatku vyslat někoho pro PHM
bude nedostatek vody potřebné k osobní hygieně	přenos nemocí, ohrožení zdraví zasahujících	možné	nízká	častěji kontrolovat stav vody, při nedostatku vyslat někoho pro vodu
budou špatné klimatické podmínky	zapadnutí vozidla, podchlazení zasahujících	téměř jisté	velmi závažná	přizpůsobení týlu klimatickým podmínkám

Výstupy metody What If („Co se stane, když..“)

Vypracováním analýzy „Co se stane, když...“ byly definovány rizika spojené s jízdou k zásahu. Do tabulky byly sepsány možné následky a přehled doporučení, kterými by se jednotka měla řídit. Dále je uvedena pravděpodobnost možného rizika a jeho závažnost. Analýzou byla zjištěna slabá místa

5.6 Předurčenost na úseku ochrany obyvatelstva

Zásahová jednotka byla pro tyto úkoly předurčena v roce 2013, kdy byla vytipována prostřednictvím územního odboru Hodonín HZS JMK. Jedním z několika důvodů pro předurčení jednotky je zejména poloha obce, kde nehrozí obci její zaplavení a ani obcí neprotéká žádný vodní tok, který by obec ohrožoval. Nicméně ani obci Žeravice se v historii povodně nevyhnuly. Konkrétně se jednalo o dva případy lokálních povodní, které byly způsobeny přívalovými dešti, které zaplavily bláto a kamení z okolních polí, následně se po místních komunikacích prohnaly obcí. Dalším důvodem byla aktivita a aktivní přístup členů JSDH k práci v jednotce. Rozmanitost úkolů na úseku ochrany obyvatelstva znamená pro jednotku jediné a to je náročnost na rozsah vybavení a spektrum prováděných prací. Mezi úkoly pro které jsou hasiči školení patří zejména záchrana osob při živelných katastrofách, evakuace a ubytování osob zasažených mimořádnou událostí, čerpání vody, opravy střech poškozených silným větrem, odstraňování stromů, zásahy ve vodě, stavby povodňových hrází a plnění pytlů s pískem a v neposlední řadě varování a vyrozumění osob.

Všechny tyto druhy zásahů mají svou potřebu na speciální, ale i běžné věcné prostředky či ženižní nářadí. Jednotka se musela na základě předurčení na OOB vybavit speciálním přívěsem, kde je nyní uloženo vybavení na vybudování týlu. Jednotka zde bude schopna přenocovat i několik dní v počtu šesti osob. Přívěs obsahuje dvojici stanů, lehátka, stoly a lavice, elektrocentrálu, mobilní hygienický koutek, mobilní WC a základní ženižní prostředky.

5.6.1 Reálný stav vybavení na ochranu obyvatelstva

Rozmanitost úkolů na úseku ochrany obyvatelstva znamená pro jednotku jediné a to je náročnost na rozsah vybavení a spektrum prováděných prací. Mezi úkoly pro které jsou hasiči školení patří zejména záchrana osob při živelných katastrofách, evakuace a ubytování osob zasažených mimořádnou událostí, čerpání vody, opravy střech poškozených silným větrem, odstraňování stromů, zásahy ve vodě, stavby povodňových hrází a plnění pytlů s pískem a v neposlední řadě varování a vyrozumění osob. Všechny tyto druhy zásahů mají svou potřebu na speciální, ale i běžné věcné prostředky či ženíjní nářadí. Jednotka se musela na základě předurčení na OOB vybavit speciálním přívěsem, kde je nyní uloženo vybavení na vybudování týlu, kde bude jednotka schopna přenocovat i několik dní v počtu šesti osob. Přívěs obsahuje dvojici stanů, lehátka, stoly a lavice, elektrocentrálu, mobilní hygienický koutek, mobilní WC, základní ženíjní prostředky.

5.6.2 Popis reálného využití jednotky předurčené na úseku ochrany obyvatelstva – požár lesa Javorník

Územní řídicí důstojník (dále jen ÚŘD), který také zasahoval na místě požáru dne 4. 3. 2016 v 14:11:47, požádal KOPIS o vyslání JSDH Žeravice na zajištění týlu u zásahu a zajištění výdeje stravy a ochranných nápojů zasahujícím hasičům. Na místě v tuto chvíli zasahuje již přibližně 80 hasičů, v tento den panují vysoké teploty a terén zasažen požárem je velmi náročný a složitý na dostupnost mobilní požární technikou. Jednotce byla žádost o výjezd sdělena předem a to na telefon velitele jednotky, který alarmoval jednotlivé hasiče s informací o výjezdu a bezprostředním dostavením se na hasičské zbrojnici. Jednotka zahájila okamžitě přípravu na výjezd týlu OOB.

Zajištění výjezdu znamená zejména ve splnění všech bodů, které jsou nařízeny přílohou č. 3 a 4 dokumentace tzv. zvláštního poplachu, které jsou také přílohou této bakalářské práce. Zde je uveden postup a nejdůležitější body, které musí jednotka absolvovat, splnit a dokončit jednak před samotným výjezdem a pak také při příjezdu na seřadiště povolaných JPO. Jedním z těchto bodů je např. zajištění maximálního množství pohonných hmot a ochranných nápojů, zajištění stravy pro posádku vozu na minimálně 12 hodin trvající zásah, vybavení hasičů náhradním oblečením, které počítá se všemi možnými změnami počasí.

V 14:46 byl prostřednictvím velitele družstva kontaktován KOPIS s informací o připravenosti jednotky k výjezdu. Následně je jednotce vyhlášen poplach prostřednictvím AMDS, SMS a zasláním PKV emailem. JSVV nebyl aktivován z důvodu předchozího kontaktování JSDH KOPISem. Přesně v 14:47 vyjela jednotka k zásahu. Cestou byla provedena jedna zastávka na benzinové stanici pro doplnění kanystrů a nádrží na PHM.

V 15:53 dorazila jednotka na místo události, hlavní komplikací byla jízda přes území, kde není pokrytí radiovým ani telefonním či internetovým signálem, což mělo za následek bloudění nejen JSDH Žeravice, ale i dalších jednotek směřujících k místu nasazení jednotek. Jediným komunikačním zařízením, které fungovalo a které pomohlo nalézt správnou cestu, byl tablet s aplikací Gina. Tu využívají jednotky požární ochrany v Jihomoravském kraji a byl jím osazen také vůz bloudícího tiskového mluvčího, který náhodou přijel na stejné místo, kde vyčkávala bloudící JSDH Žeravice.

Ihned po příjezdu jednotky na místo soustředění byl kontaktován velitel zásahu, který určil místo sestavení týlu. Následně už probíhala výstavba týlu dle nacvičeného postupu a pokynů přítomného velitele. Jako prvotní činnost bylo zajištěno vyklizení určeného místa od větších kamenů a větví. Byla zvolena verze prioritního sestavení funkčního, ale částečně nekompletního týlu s tím, že bude tzv. dobudován za provozu s ohledem na již delší dobu probíhající zásah a na potřebu co nejdříve poskytnout zasahujícím hasičům stravu a ochranné nápoje stejně tak místo k odpočinku ve stínu. Jakmile došlo k likvidaci požáru, což bylo přibližně v 18:30, bylo provedeno poslední střídání hasičů u zásahu a v 19:37 byla zahájena příprava k odjezdu a balení týlu. Úklid použitého materiálu probíhal až do 20:20, kdy jednotka nahlásila odjezd z místa události. Jelikož se jednalo o první "ostré" nasazení týlu OOB při zásahu, byl tento zásah prezentován na každoročním Instruktažně metodickém zaměstnání jednotek předurčených na úseku OOB z celého Jihomoravského kraje, kde celý zásah jednotky prezentoval ostatním jednotkám zúčastněný velitel družstva.

Obrázek 5 - Týl JSDH Žeravice, [zdroj: archiv JSDH Žeravice]

5.6.3 Hodnocení připravenosti jednotky k plnění úkolů ochrany obyvatelstva

Vezmeme-li v potaz druhy zásahů, které spadají do působnosti předurčené jednotky, zjistíme, že se jedná zejména o zásahy, které lze nazvat dlouhodobými. Právě díky široké početní základně členů jednotky lze zajistit pokrytí výkonu služby v případě několika denních zásahů. Družstvo vysílané v rámci OOB je stanoveno maximálně na počet 1+5, minimálně pak 1+3. Odečteme tedy z celkového počtu 32 hasičů, 6 členů. Je pravidlem, že ihned po odjezdu má za povinnost velitel jednotky, případně velitel družstva, který se prvotního zásahu neúčastní organizovat zálohu pro případné střídání mužstva tak, že technika a vybavení zůstává na místě nasazení a dohází pouze ke střídání hasičů dalším vozidlem. Nejdříve po dvanácti hodinách zásahu se provádí střídání, takže většinou až čas ukáže, zda bude střídání reálně probíhat či nikoliv. Při odjezdu CAS 15 na zásah v rámci odřadu zůstává na základně akceschopná CAS 32, která má posádku 1+2 což znamená, že jednotka neustále zajišťuje výjezd této techniky pro případ požáru v rámci hasebního obvodu. V případě malých početních stavů v konkrétní situaci lze CAS 32 odhlásit z výjezdu, avšak střídání musí být organizováno s dostatečným časovým předstihem. Stejně jako doba strávená u zásahu, stejně tak i čas, který musí hasiči věnovat standardní odborné přípravě jednotky pro požární zásahy, musí navíc také věnovat čas odborné přípravě pro druhy zásahů v rámci předurčenosti OOB. Je tedy nanejvýš vhodné, aby velitelé, kteří organizují tuto odbornou přípravu, dbali na priority a pečlivost odborné přípravy. Vždyť každý dobrovolný hasič se této práci věnuje ve svém volnu, po práci a o víkendech. Čas strávený na zbrojnici nebo u zásahu se neodečítá z jeho pracovní doby, ale odečítá čas strávený s rodinou,

ve svém domově, zkracuje čas na práci doma. Je tedy nutné, aby byla odborná příprava prováděna efektivně a maximálně účelně. Do odborné přípravy spadá instrukčně metodické zaměstnání (dále jen IMZ) organizovaný ze strany HZS, který představuje tři dny v kuse mimo domov, mimo práci a další činnosti jako jsou taktická cvičení, školení s HZS, která jsou téměř vždy v pracovní době. Je nemožné odbornou přípravu a její rozsah jakkoli podceňovat. Jedná se o problematiku natolik širokou, jenž vyžaduje pravidelné provádění odborné přípravy, včetně technického výcviku na celou škálu zásahů, jenž předurčenost OOB představuje. Je třeba mít, především řádně vyškoleny velitele, kteří mají u samotného zásahu řídit a dbát bezpečnost hasičů v situacích, které mohou být nebezpečné. Za nebezpečný příklad uveďme například nouzové opravy střech po vichřicích nebo prudkých deštů, které představují práci ve výšce, na mokré a kluzké střeše, za deště a často nárazového větru. Je nezbytně nutné, aby hasiči ovládali prostředky pro jištění proti pádu a zejména je důsledně využívali. Uvážíme-li, že hasič stráví například 12 hodin u požáru, byť v týlu, a třeba v neděli do noci, už nikdo nebere na zřetel, že je vyčerpaný, neodpočatý, stejně musí v pondělí do práce. Vyčerpání, ať již fyzické nebo psychické, jež mohou způsobovat náročné zásahy například u povodní, rozsáhlé požáry, nebo zásahy s přítomností zemřelých osob je třeba brát velmi vážně. Zejména strojníci a řidiči musí brát zřetel na fakt, že po několika hodinách práce, téměř bez odpočinku, musí absolvovat ještě cestu s CAS někdy i stovky kilometrů a při tom všem zodpovídat za družstvo hasičů, které vezou v kabině. Zde více než kde jinde vyvstává potřeba na reálný pohled na sebe sama, sebereflexi a odbourání falešného hrdinství. Jakmile je řidič unaven, je třeba zastavit, vystřídat jej, nejet vstříc nebezpečí a ohrožení životů se slovy: „to vydržím“. Důraz je kladen také na velitele, který může střídání nebo přestávku také nařídit jelikož je za všechny zodpovědný. V případě psychických obtíží, ať už únavy nebo vyčerpání, i zde je třeba situaci nepodceňovat, nařídit odpočinek, případně neváhat a povolát psychickou pomoc prostřednictvím psychologa HZS ČR v odůvodněných případech.

S ohledem na územní působnost v rámci celého územního odboru Hodonín, ale dle potřeb i celého Jihomoravského kraje, o čemž se jednotka také již reálně přesvědčila, když byla povolána k výjezdu do Vevčic na Znojemsku, kde jen cesta k místu události měřila přes 100 km. Zejména zde je kladen velký důraz na schopnosti strojníka, ale i velitele v roli navigátora. Delší je také doba dojezdu, spočteme-li dobu přípravy k výjezdu na 40 minut s dobou jízdy 2,5 hodiny, dostáváme se na více než 3 hodiny od povolání po příjezd na místo události a to ještě nepočítáme zastávky na doplnění PHM a stravy. Ovšem se všemi

těmito aspekty počítá velitelský aparát a úkolem jednotky je pouze vyrazit v daném limitu. Doba jízdy se ovlivnit samozřejmě příliš nedá, snad pořízení modernější techniky by mohlo mít příznivý vliv na zkrácení dojezdových časů. V rámci OOB je předurčena CAS 15, která byla pořízena jednotce v roce 2013, a to už jako starší ojeté vozidlo z Holandska, rok výroby je uveden 1995. I na tomto aspektu vedení obce ve spolupráci s hasiči intenzivně pracují, výsledkem čehož by měla být nová CAS uzpůsobená pro zásahy OOB již v roce 2017, v hodnotě přibližně 6 000 000 Kč. Svou konstrukcí zajistí lepší přepravu družstva, větší bezpečnost a také širší akceschopnost jednotky. Z požadovaných parametrů uvedme příkladem maximální hloubku brodění 750 mm.

Nesmíme opomenout také škálu hrozeb, kterým musí hasiči obecně čelit. Oproti standardním zásahům, ke kterým jednotky dobrovolných hasičů vyjíždí, je škála předurčené jednotky ještě širší. V rámci předurčenosti se hasiči dostávají také do situací, kde je zdraví či život přímo závislý na znalostech a zkušenostech jednotlivých hasičů a zkušenosti a rozhodnosti velitele, který za zásah zodpovídá. Standardně se například u jednotek kategorie JPO III/1 nestává, že by při zásahu museli využívat prostředků pro jištění nad volnou hloubkou, za silného větru, deště a ještě u toho pracovat co možná nejrychleji. V případě vichřic a větrných smrštů hrozí další rizika, zejména při havarijním kácení stromů a odstraňování spadných elektrických vedení. V současné době rozlišujeme několik druhů povodní. Jelikož je jednotka předurčena jako prvosledová pro tyto události, je vybavena také pro záchranu osob z vody, kde hrozí zejména utonutí osob zachraňovaných, ale i záchránců. Často velmi podceňované jsou zásahy s výskytem nebezpečných látek, kde jednak hrozí riziko špatné identifikace, podcenění nebezpečnosti, případně absolutní zanedbání možných rizik. Je nutné si uvědomit, že v případě povodní je třeba brát jako nebezpečnou a infekční byť jen všude přítomnou povodňovou vodu. Ta v sobě obsahuje veškeré toxiny, bakterie, nebezpečné látky z okolí, splašky tlející kadávery a vůbec vše, s čím přišla do styku. Je třeba dbát nejvyšší pozornosti a zabránit styku s kůží, sliznicemi a především zabránit požití této vody. Nemusí se jednat ani o povodně velkého rozsahu jaké zasáhly Moravu v roce 1997. Pro vytvoření toxické vody úplně stačí zaplavený sklep rodinného domu.

5.6.4 SWOT analýza stavu připravenosti jednotky na úseku ochrany obyvatelstva

Připravenost JSDH v úseku ochrany obyvatelstva je závislá na působení mnoha vnějších a vnitřních vlivů. Na základě zpracovaných faktorů ovlivňující stav akce schopnosti byla zpracována SWOT analýza. SWOT analýza je zaměřena na silné a slabé stránky připravenosti JSDH a také je zaměřena na příležitosti a hrozby, které mohou nastat. Na základě vyhodnocení slabých stránek, byly navrženy doporučení a návrhy pro zlepšení chodu připravenosti JSDH na OOB.

Silné stránky	Slabé stránky
Vybavenost Pravidelná odborná příprava Četná členská základna Zaměstnání členů JSDH v obci Dostačující technika	Časová náročnost Dlouhodobé zásahy Psychická a fyzická náročnost Věk mobilní požární techniky (CAS) Vysoké odborné nároky na hasiče
Příležitosti	Hrozby
Čerpání dotací Obnova techniky Práce s moderním vybavením Nábor nových členů Zefektivnění odborné přípravy	Práce v nebezpečném prostředí (nebezpečné látky, povodně) Působení rizikových faktorů (infekce, nebezpečí úrazu el. proudem) Psychické a fyzické vyčerpání hasičů Selhání techniky Negativní působení klimatických podmínek

Obrázek 6 - SWOT analýza, [zdroj: vlastní]

Z výsledků SWOT analýzy můžeme tvrdit, že připravenost JSDH na OOB je dostačující, protože celkový výsledek je kladný, nikoliv uspokojivý. Kompletně vypracovaná SWOT analýza je v příloze P I.

Interní	0,5
Externí	-0,225
Celkem	0,275

Obrázek 7 - Vyhodnocení SWOT analýzy, [zdroj: vlastní]

Interní část získala lepší hodnocení, i když je zde mnoho slabých stránek, které je potřeba zdokonalit. Za slabší část můžeme považovat část Externí, proto je zde nutné navrhnout opatření pro odstranění zjištěných nedostatků.

5.7 Zhodnocení současného stavu

Stejně jako v jiných odvětvích i výkon služby v jednotkách sborů dobrovolných hasičů je především práce s lidmi. Členská základna zásahové jednotky čítá celkem 33 hasičů a hasiček. Tvoří velmi rozmanitý organismus, který se skládá z členů velmi aktivních, aktivních ale také pasivních až dokonce neaktivních. Všichni hasiči zařazení v jednotkách sborů dobrovolných hasičů v ČR ve všech kategoriích, mají zejména spoustu povinností, které musí ročně plnit. Ostatní dobrovolné akce kulturního charakteru jsou spíše vítaným bonusem v životě hasičské rodiny. Bohužel četnost povinností je stále výrazně vyšší než akcí za odměnu a málokterí hasiči si plně uvědomují tuto situaci. Pokud se jen podíváme na každoročně určený počet hodin odborné přípravy, které vydává MV GŘ HZS ČR, pro JSDH a dále odborná příprava dle předurčenosti a specializace jednotky, dále témata odborné přípravy, které jsou stejná na každý rok. Činnosti, které se pravidelně cvičí, jako například bojové rozvinutí zjistíme, že se jedná o několik desítek hodin odborné přípravy, která se pořádá převážně o víkendech. Je celkem nereálné, aby se všichni hasiči v jednotce účastnili všech školení, výcviků a odborné přípravy. U JSDH Žeravice je od roku 2010 vedena velmi podrobná statistika účastí na všech akcích a zásazích pořádaných jednotkou, a to zejména pro přehled velitele jednotky o aktivitě jednotlivých členů.

Vedlejším produktem této statistiky je ochrana velitele a zřizovatele jednotky před samotnými členy jednotky, kdy se velitel setkával s napadáním některých rozhodnutí ohledně pořízené výbavy nebo osobních ochranných pomůcek. V současné době jsou nákupy vybavení díky podložení čísly ze statistiky dokládány potřebností v minulosti a také jednotliví členové jsou vybavováni pomůckami dle jejich vlastní aktivity. Za hlavní problém nebo i nedostatek v současném stavu JSDH je považován přístup členů k organizaci jednotky

jako takové, kdy na většinu brigád a pracovních sobot se schází, stále stejní lidé a doslova by se dalo hovořit o stálé šestici osob. U ostatních je problém s motivací a tento stav je podobný i u odborné přípravy, není zde však tak razantní. Odborné přípravy se účastní více hasičů, ale nikdy všichni a většinou se jedná o počet okolo 10 hasičů. Demotivujícím může být také fakt, že jednotka vyjede za rok přibližně 10 krát což není ani jednou měsíčně. Pro hasiče není záživné, věnovat se odborné přípravě desítky hodin ročně a často oponují, že tento výcvik stejně nikdy nepoužijí. Z praxe už víme, že podceňovaný stav se 9 krát potvrdí, ale na desátý případ jde do tuhého. A jak je známo "kdo je připraven, není překvapen".

Máme-li hodnotit stav jednotky, musíme vzít v potaz také složení jednotky dle věku jednotlivých hasičů a jejich budoucnost, co se týká zásahové aktivity. Není zpracován věkový průměr, ale víme, že nejmladší hasiči mají 20 let. Naprostá většina hasičů má nyní přes 30 let a jejich aktivní činnost je zhruba v polovině. Jen díky neutuchající práci s mládeží, která je hlavní aktivitou SDH Žeravice se daří vychovávat nové generace i do zásahové jednotky. V současné době čeká další hasič na osmnáctý rok svého života, aby mohl být zařazen do základní čtyřicetihodinové odborné přípravy pro vstup do jednotky.

Mezi hlavní nedostatky ve vybavení jednotky lze považovat komunikační prostředky. Doposud stále chybí ve výjezdových vozidlech spolehlivá navigace, která by zaručila nalezení přesného místa zásahu v kteroukoliv denní či noční dobu. Dále není splněn požadavek na komunikaci ze strany HZS a to tak, že v CAS 15 chybí mobilní telefon. Jednotce byl v roce 2015 zapůjčen přenosný digitální terminál Matra, který sice vyniká svým dosahem a pokrytím, ovšem jeho výdrž je velmi špatná a záložní zdroj ve výbavě chybí. Na celkový počet 33 členů zásahové jednotky je k dispozici pouze 22 kompletů zásahových oděvů a to z důvodu velké finanční náročnosti na pořízení těchto oděvů. Počet přileb je v současné době 17, ale uvážíme-li statistická čísla, je u jednotky zaručeno kompletní vybavení všech hasičů, kteří se zásahů účastní.

Nedostatky v oblasti osobních ochranných prostředků jsou také zřejmé. Jak již bylo zmíněno, v počtu 33 hasičů je velmi finančně nákladné pořízení osobních prostředků pro každého hasiče, proto byl u jednotky zaveden model tzv. erárního používání zásahových oděvů a přileb. To prakticky znamená, že veškeré vybavení kromě zásahové obuvi a rukavic je společné a není nijak omezeno užívání při zásahu či výcviku. Jediné měřítko pro

užívání těchto prostředků je tělesná proporce jednotlivých hasičů a velikost zásahového oděvu. Problém, který v současné době jednotku "trápí" je zejména blížící se konec životnosti všech přileb a také všech zásahových oděvů. Pokud vezmeme v potaz současné ceny jednotlivých modelů zásahových oděvů a přileb můžeme hovořit v případě pořízení patnácti kusů kompletů včetně přileb o celkové potřebné částce za oděvy převyšující 200 000 Kč a přilby 180 000 Kč celkem, tedy jde o částku 380 000 Kč s DPH. Vezmeme-li v potaz plán nakoupit zásahové oděvy ve třech fázích, hovoříme o částce přibližně 130 000 Kč ročně. Z ostatních oblastí či jednotlivých služeb lze zmínit pouze občasné prohrašky proti platným předpisům. Jedním z nich je situace, kdy ihned po použití dýchacího přístroje nedochází k předepsané kontrole, ale až když má technik chemické služby službu u HZS.

6 NÁVRH NA ZLEPŠENÍ STAVU

Hlavním a největším prostorem pro zlepšení se jeví práce s kolektivem zásahové jednotky. Zde by se mělo nejvíce projevit zapojení všech velitelů do odborné přípravy jednotky, aby se odborná příprava prováděla co možná nejefektivněji. Myšleno je to tak, že místo celého nedělního dopoledne, kdy má probíhat například výcvik nositelů dýchací techniky se výcvik udělá efektivně a jeho celkový čas se zkrátí např. o třetinu času. Základním předpokladem zvýšení efektivity a zároveň atraktivity je připravenost jednotlivých lektorů či velitelů, kteří mají odbornou přípravu vést, a to včetně předchozí přípravy materiálu, postupu a místa provádění. Zlepšení se sice negativně projeví na času, který musí velitelé strávit před samotným výcvikem jeho přípravou, nicméně odbourání čekání a prostojů se jednoznačně projeví zkrácením čistého času výcviku a tím se zkrátí doba, po kterou budou muset jednotliví hasiči být v neděli na zbrojnici místo toho, aby byli s rodinou. V případě jednotlivého výcviku se jedná maximálně o hodinu zkrácení času, který hasiči necvičí nebo neprobíhá výklad. Ovšem v součtu za celý rok se může jednat opět až o desítku hodin, což už je celkem velký časový úsek. Počet organizovaných výcviků, školení a vezmeme-li v potaz také taktická či prověřovací cvičení, je dle názoru velitele, jenž za odbornou přípravu odpovídá, přiměřený, určitě ne přehnaný s ohledem na objem informací, které mají být jednotlivým hasičům prostřednictvím odborné přípravy předány ve srozumitelné podobě, a aby se některé návyky staly automatickými, což je z části u hasičů vyžadováno. Je třeba práci v jednotce a to jak na brigádách, odborné přípravě a také u zásahů, udělat pro hasiče co možná nejzajímavější, aby hasiči samotní chtěli přijít a zvýšil se tak průměrný počet přítomných hasičů na jednotlivých školeních.

V oblasti věcných prostředků a vybavení je považováno za prioritu obnovení osobních ochranných pomůcek. Stávající stav, jenž se musí uvažovat s užíváním zásahových oděvů a přileb po propadnutí jejich životnosti, kde ochranné vlastnosti, již nejsou zaručeny výrobcem, může být velmi nebezpečné. Z připravovaného rozpočtu na rok 2018 JSDH Žeravice však jasně vyplývá, že je zde počítáno s pořízením celkem deseti kusů zásahových oděvů a také deseti kusů zásahových přileb, aby alespoň deset dle statistiky jednotky nejaktivnějších hasičů mělo vybavení odpovídající platné legislativě a současným požadavkům. V následujících letech je počítáno s pokračováním obnovy ochranných pomůcek. Dalším bodem rozvoje nebo chcete-li nápravy je pořízení chybějících navigačních prostředků v podobě výjezdových tabletů, aby byla zajištěna přesná navigace vozidel na místo zásahu a to v každé denní i noční době, aniž by se hasiči museli spoléhat například na vidi-

telnost kouře stoupajícího z požářiště, jako tomu bylo doposud. Další komunikační prostředek v podobě mobilního telefonu bude také pořízen již v roce 2017 jako součást výbavy nově pořizované CAS 20.

Právě nově pořízená mobilní technika v podobě CAS 20 zaručuje vyšší bezpečnost při dopravě družstva hasičů na místo události, nejen vyspělejší pasivní prvky bezpečnosti např. tuhost samotné kabiny, ale i řada aktivních prvků bezpečnosti podvozku CAS je vždy plus pro bezpečí hasičů. Samozřejmostí je také vyšší efektivita práce, protože CAS bude postavena přesně podle požadavků jednotky a bude odpovídat současným standardům na moderní požární techniku. Bude se jednat o úplně první vozidlo v historii jednotky, které by bylo pořízeno úplně nové a postaveno přímo pro potřeby jednotky ze Žeravic. Není vyloučeno, že moderní technika bude také pozitivně působit na přístup některých hasičů a díky moderní technice se stane práce v jednotce atraktivnější.

Obrázek 8 – Obnova nově pořizované CAS 40 [15]

ZÁVĚR

Cílem této práce bylo vyhodnocení stavu jednotky sboru dobrovolných hasičů obce Žeravice a následné provedení návrhu na zlepšení aktuálního stavu. Metodou What – If jsme eliminovali rizika ohrožující zasahující hasiče a následně jsme navrhli doporučení pro zmenšení rizik. Na základě zjištěných informací byla provedena SWOT analýza pro posouzení rizik, která mohou ohrozit připravenost jednotky na úseku ochrany obyvatelstva. Nejsilnější stránkou je vybavenost, pravidelná odborná příprava a dostatečné finanční podporování, a naopak slabou stránkou jsou dlouhodobé zásahy, které mohou ohrozit jak fyzický či psychický stav zasahujícího hasiče tak chod celé jednotky. Největší příležitostí pro jednotku je práce s moderním vybavením a největší hrozbu představuje působení rizikových faktorů, například možná infekce nebo úraz elektrickým proudem.

Po analýze následuje návrhová část, kde jsou popsána opatření, která vedou ke zlepšení aktuálního stavu. Není jednoduché vybudovat plně funkční, vybavenou a vyškolenou zásahovou jednotku při nedostatku finančních prostředků, s omezenou podporou zastupitelstva obce, které v počátcích nemělo příliš povědomí o tom, co vlastně obnáší zřizovat kategorii JPO III/1. Díky péči a přístupu všech hasičů se podařilo vybudovat funkční jednotku o početním stavu třiceti tří hasičů, dvěma cisternami a dopravním automobilem, vlastními silami vystavět hasičskou zbrojnicí, která odpovídá současným požadavkům na chod jednotky, ale i sboru dobrovolných hasičů. Nedostatky, absence některého vybavení a organizační chyby, které byly v práci nastíněny a výsledky z provedených analýz naznačují, že je stále několik oblastí, kde je třeba současný stav napravit. Kladný výsledek SWOT analýzy s hodnotou 0,275 naznačuje, že se jedná o výsledek dobrý nikoli však uspokojivý. Návrh na opatření a dílčí doporučení, je jako součást této práce prezentován v bodu č. 6.1.. Za prioritní považujeme nápravu stávajícího stavu osobních ochranných prostředků, které jsou z větší části již po uplynutí životnosti. Svým stavem mohou v případě krizové situace, kdy se bude hasič muset spolehnout na ochranné vlastnosti oděvu, přímo ohrozit zdraví nebo dokonce život hasiče. Zejména z tohoto důvodu je toto hlavním bodem doporučení veliteli jednotky, tak aby byla sjednána náprava a hasiči při vykonávání svého poslání byli plně chráněni. V oblasti odborné přípravy je zejména na velitelích, kteří mají odbornou přípravu na starost, aby se pokusili najít vyvážený stav počtu prováděných školení, výcviků a cvičení. Motivovat členy jednotky, aby se odborné přípravy účastnili, nastavit počet dnů, kdy se odborná příprava v roce provádí tak, aby se zvládla proškolení veškerá povinná a potřebná

témata, ale aby zároveň veškerý čas strávený odbornou přípravou byl efektivně využitý. Hasiči jej nesmí považovat za zbytečný či čas ztracený. Tato práce si kladla za cíl, nezávislým pohledem zhodnotit stávající stav ze všech možných úhlů pohledů a nastínit základní problémy, ale i vážné nedostatky, které mohou mít závažné důsledky při práci hasičů a navrhnout a upozornit na možná řešení, aby jednotlivé nedostatky byly uvedeny do nezávadného stavu. Reálným výstupem bakalářské práce je písemný souhrn zjištěných nedostatků a návrhů opatření, který byl předán veliteli jednotky Žeravice. Další postup a náprava stávajícího stavu je již plně v jeho kompetenci.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2013 [cit. 2016-12-11]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/ochrana-obyvательства>
- [2] *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2009 [cit. 2016-12-11]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranný-system.aspx>
- [3] Zákon č. 133/1985 Sb.: O požární ochraně. In: Praha: České národní rady, 1985, ročník 1985, číslo 133.
- [4] NEJTEK, Pavel. *Vybrané právní předpisy požární ochrany*. Pardubice: Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje, 2010, s. 19-20.
- [5] ČESKÁ REPUBLIKA. *Vybrané právní předpisy požární ochrany: Zákony, vyhlášky a nařízení vlády*. In: Pardubice: HZS Pardubického kraje, 2002, ročník 2002, číslo 380.
- [6] 16. *Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru*. In: Praha: GŘ HZS ČR, 2013, ročník 2013, číslo 16.
- [7] *BOZPinfo.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-01-04]. Dostupné z: <http://www.bozpinfo.cz/metody-hodnoceni-rizik>
- [8] *Svět produktivity* [online]. 2012 [cit. 2017-01-04]. Dostupné z: <http://www.svetproduktivity.cz/slovník/FMEA-Analyza-pricin-a-dusledku.htm>
- [9] *Management mania* [online]. 2016 [cit. 2017-01-04]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/hazop-hazard-and-operability-study-analyza-ohrozeni-a-provozuschnosti>
- [10] *Management mania* [online]. 2016 [cit. 2017-01-04]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>
- [11] *Vlastní cesta* [online]. 2012 [cit. 2017-01-04]. Dostupné z: <http://www.vlastnicesta.cz/metody/ishikawa-diagram-1/>
- [12] PAČAIOVÁ, Hana, Juraj SINAY a Juraj GATZ. *Bezpečnosť a riziká technických systémov*. 1. Košice: Strojnícka fakulta Katedra bezpečnosti a kvality produkcie, 2009. ISBN 978-80-553-0180-8.
- [13] ŠEFČÍK, Vladimír. *Analýza rizik*. První. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009. ISBN 978-80-7318-696-8.

- [14] LORENC, Miroslav. Lorenc: Metodika závěrečné práce [online]. [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <http://lorenc.info/zaverecne-prace/metodika.htm>
- [15] JSDH, Náchod. Požáry [online]. [cit. 2017-2-5]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/150340-hasici-v-nachode-jezdi-novou-scann-zarive-cervenou-cisternu-s-prodlouzenou-kabinou-pro-muzstvo-dodala-firma-wiss-czech/>
- [16] *Vyhláška 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb.* In: Praha: Ministerstvo vnitra, 2001, ročník 2001, číslo 247.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BOZP Bezpečnost a ochrana zdraví při práci.

JSDH Jednotka sboru dobrovolných hasičů.

CAS Cisternová automobilová stříkačka.

HZS Hasičský záchranný sbor.

IMZ Hasičský záchranný sbor.

IZS Význam třetí zkratky.

JMK Jihomoravský kraj.

JPO Jednotka požární ochrany.

OOB Ochrana obyvatelstva.

RZA Rychlý záchranný automobil.

VYA Vyprošťovací automobil.

AJ Automobilový jeřáb.

CO Civilní ochrana.

ČR Česká Republika.

DA Dopravní automobil.

EC Elektrocentrála.

GŘ Generální ředitelství.

TA Technický automobil.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Současný vozový park jednotky, [zdroj: archiv JSDH Žeravice]	30
Obrázek 2 - Výcvik s motorovou pilou, [zdroj: archiv JSDH Žeravice]	34
Obrázek 3 - Činnost pro obec – očista komunikace, [zdroj: archiv JSDH Žeravice]	35
Obrázek 4 – Zásahová činnost, [zdroj: vlastní]	38
Obrázek 5 - Týl JSDH Žeravice, [zdroj: archiv JSDH Žeravice]	43
Obrázek 6 - SWOT analýza, [zdroj: vlastní]	46
Obrázek 7 - Vyhodnocení SWOT analýzy, [zdroj: vlastní]	47
Obrázek 8 – Obnova nově pořizované CAS 40 [15]	51

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Minimální vybavení JPO II/1 [16]	15
Tabulka 2 - Minimální vybavení JPO II/2 [16]	16
Tabulka 3 - Minimální vybavení JPO III/1 [16]	17
Tabulka 4 - Minimální vybavení JPO III/2 [16]	18
Tabulka 5 - Minimální vybavení JPO V [16]	19
Tabulka 6 – Spojení a spojovací prostředky [<i>zdroj: vlastní</i>]	23
Tabulka 7 – Prostředky pro čerpání vody [<i>zdroj: vlastní</i>]	23
Tabulka 8 – Prostředky pro osvětlení [<i>zdroj: vlastní</i>]	23
Tabulka 9 – Ostatní [<i>zdroj: vlastní</i>]	23
Tabulka 10 – Prostředky pro zajištění odpočinku [<i>zdroj: vlastní</i>]	24
Tabulka 11 – Zajištění stravy a nápojů [<i>zdroj: vlastní</i>]	24
Tabulka 12 – Označení tras a týlů [<i>zdroj: vlastní</i>]	24
Tabulka 13 – Swot analýza, [<i>zdroj: vlastní</i>]	25
Tabulka 14 – Odborná příprava JSDH Žeravice za rok 2016, [<i>zdroj: vlastní</i>]	33
Tabulka 15 - Činnost na žádost starosty obce Žeravice [<i>zdroj: vlastní</i>]	35
Tabulka 16 – Činnosti pro občany za rok 2016, [<i>zdroj: vlastní</i>]	36
Tabulka 17 – Zásahová činnost za rok 2016, [<i>zdroj: vlastní</i>]	37
Tabulka 18 – Posouzení rizik ohrožující zasahující hasiče [<i>zdroj: vlastní</i>]	38

SEZNAM PŘÍLOH

P I: SWOT analýza připravenosti JSDH na OOB.

PŘÍLOHA P I: SWOT ANALÝZA PŘIPRAVENOSTI JSDH NA OOB

Silné stránky	Váha	Hodnoty	Součin
Vybavenost	0,3	5	1,5
Pravidelná odborná příprava	0,4	5	2
Četná členská základna	0,2	4	0,8
Zaměstnání členů JSDH v obci	0,05	2	0,1
Dostačující technika	0,05	3	0,15
Součet	1		4,55
Slabé stránky	Váha	Hodnoty	Součin
Časová náročnost	0,05	-1	-0,05
Dlouhodobé zásahy	0,5	-5	-2,5
Psychická a fyzická náročnost	0,3	-4	-1,2
Věk mobilní požární techniky (CAS)	0,1	-2	-0,2
Vysoké odborné nároky na hasiče	0,05	-2	-0,1
Součet	1		-4,05
Příležitosti	Váha	Hodnoty	Součin
Čerpání dotací	0,6	4	2,4
Obnova techniky	0,3	3	0,9
Práce s moderním vybavením	0,05	4	0,2
Nábor nových členů	0,025	3	0,075
Zefektivnění odborné přípravy	0,025	2	0,05
Součet	1		3,625
Hrozby	Váha	Hodnoty	Součin
Práce v nebezpečném prostředí (nebezpečné látky, povodně)	0,3	-3	-0,9
Působení rizikových faktorů (infekce, nebezpečí úrazu el. proudem)	0,4	-5	-2
Psychické a fyzické vyčerpání hasičů	0,2	-4	-0,8
Selhání techniky	0,05	-2	-0,1
Negativní působení klimatických podmínek	0,05	1	-0,05
Součet	1		-3,85